

УДК 634.86:631.81 (477.7)

УРОЖАЙНІСТЬ ТЕХНІЧНИХ СОРТІВ ВИНОГРАДУ ЗАЛЕЖНО ВІД РЕГУЛЯТОРУ РОСТУ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Н.В. Нікончук, кандидат сільськогосподарських наук

*А.В. Дробітько, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Миколаївський державний аграрний університет*

Встановлено вплив стимулятора росту Ріверм на елементи врожайності та врожайність технічних сортів винограду в умовах Миколаївської області.

Ключові слова: стимулятор росту, технічні сорти винограду, середня маса грона, маса 100 ягід, урожайність.

Однією з провідних галузей сільського господарства південного регіону України, у тому числі і Миколаївської області, є виноградарство, яке довгі роки забезпечувало отримання високої прибутковості і, по суті, було своєрідною страховою культурою в несприятливі роки [1].

Підвищення врожайності виноградників можна досягти за умови систематичного внесення органічних і мінеральних добрив. Але при цьому суттєво зростає і собівартість виробленої продукції. Крім того, в країні все актуальнішою є проблема забруднення сільськогосподарських угідь. Тому особливого значення в сучасних умовах господарювання набуває застосування різних інноваційних технологій, за допомогою яких можна зупинити процес руйнування та деградації земель та відновити родючість ґрунтів. Одним із способів вирішення цієї проблеми є застосування регуляторів росту та комплексних добрив з позакореневим підживленням, завдяки чому зменшується потреба в мінеральних та органічних добривах на 20-30%. Крім того, природні біологічно активні препарати мають ряд інших переваг над хімічними. Найсуттєвішою з яких є їх екологічна безпечність та швидке і ефективно забезпечення рослин елементами живлення [2-4].

У зв'язку з цим, метою нашої роботи було: дослідити вплив стимулятора росту Ріверм на формування елементів урожайності та врожайність технічних сортів винограду в умовах Миколаївської області.

Методика досліджень. Дослідження проводили у 2009-2011 рр. в умовах ТОВ «Агрофірма» Лиманський» Очаківського району Миколаївської області на площі 50 га, облікових кущів – 10 по кожному досліджуваному сорту. Повторення – триразове.

Для проведення зазначеної роботи було взято найбільш поширені технічні сорти винограду:

1. Аліготе; 2. Каберне-Совіньон; 3. Сухолиманський білий; 4. Рислінг; 5. Ркацителі.

Контрольні ділянки обробляли водою, на іншій частині їх застосовували стимулятор росту Ріверм з розрахунку 20 л на гектар, у терміни: 8-10 днів до цвітіння, одразу після цвітіння, на початку досягання ягід.

Результати досліджень. Нашими дослідженнями встановлено, що стимулятор росту Ріверм суттєво впливав на елементи врожайності виноградного куща, а саме: середню масу грона, масу 100 ягід, урожайність з одного куща (табл. 1), що відповідно збільшувало і врожайність винограду з 1 га.

Таблиця 1

Елементи врожайності технічних сортів винограду в умовах ТОВ «Агрофірма Лиманський» (середнє за 2009 – 2011 рр.)

Сорти	Середня урожайність з куща, кг			Середня маса грона, г			Маса 100 ягід, г		
	без обробки	з обробкою	Приріст, кг	без обробки	з обробкою	Приріст, г	без обробки	з обробкою	Приріст
Аліготе	3,6	3,9	0,3	90,1	97,7	7,6	123,1	130,0	6,9
Каберне-Совіньон	4,1	4,6	0,5	108,9	116,7	17,8	154,8	163,3	8,5
Рислінг	3,7	4,1	0,4	87,3	101,6	14,3	164,2	173,3	9,1
Сухолиманський	5,7	6,2	0,5	112,4	136,6	24,2	148,8	167,0	18,2
Ркацителі	4,9	5,3	0,4	109,5	126,6	17,1	139,6	154,0	14,4

За даними таблиці 1, приріст середньої маси грона найістотнішим був у сортів: Сухолиманський, Каберне-Совіньон. З невеликим відхиленням, в порівнянні з контролем, збільшу-

валася маса грона сорту Рислінг. Середня врожайність з одного куща, порівняно з контролем, помітно зростала у сортів Ркацителі, Сухолиманський, Каберне-Совіньон і становила від 6,2 до 3,9 кг з куща. Максимальний урожай з куща при застосуванні стимулятора росту відмічено у сорта Сухолиманський (6,2 кг).

Внесення Ріверму впливало і на масу 100 ягід. Так, за роки досліджень приріст маси 100 ягід винограду помітним був у сортів Рислінг (173,3 г), що на 11,1 г більше за контроль, Каберне-Совіньон (163,3 г), Сухолиманський (167,0 г).

Було встановлено, що обробіток кущів винограду розчинами препарату Ріверм у період вегетації позитивно впливав на закладання плодоносних пагонів та суцвіть, що призводило до збільшення врожайності (табл. 2).

Таблиця 2

Урожайність технічних сортів винограду в ТОВ «Агрофірма Лиманський», ц/га

Сорти	2009 р.		2010 р.		2011 р.		Середнє		Приріст до контролю	
	без обробки	з обробкою	без обробки	з обробкою	без обробки	з обробкою	без обробки	з обробкою	ц/га	%
Аліготе	75	83	80	88	85	87	80	86	6	7,5
Каберне-Совіньон	92	101	86	98	94	106	90,6	101,6	11	12,1
Рислінг	80	87	84	91	92	100	85	93	8	9,4
Сухолиманський	107	122	105	125	118	132	123	144	21	17,0
Ркацителі	100	119	108	120	110	125	114	131	17	14,9
НІР 05		3,2		2,9		2,9		3,1		

Встановлено, що при застосуванні Ріверма урожайність значно збільшувалася. У всіх досліджуваних сортів спостерігається приріст урожайності, а найкращі результати отримано

по сортам Сухолиманський білий – на 17,0% та Ркацтелі на 14,9% в порівнянні з контролем.

У сортів Каберне-Совіньон та Рислінг – урожайність також збільшилася в порівнянні з контролем, на якому стимулятор росту не застосовували.

Встановлено, що найбільш економічно ефективно вирощувати сорти Сухолиманський білий та Ркацтелі, чистий дохід від яких може досягати 18493 та 15689 грн відповідно на один гектар. Незначно менша рентабельність у сортів Каберне-Совіньон та Рислінг, прибуток складає 12893 та 10973 на один гектар.

Висновки. Застосування регулятора росту Ріверм дозволяє повною мірою реалізувати потенційну врожайність завдяки посиленню фотосинтетичної діяльності рослин, покращенню структури механічного складу грона (середньої маси грона та ягід, кількості ягід у гроні винограду), сприяє збільшенню цукристості ягід.

Таким чином, від застосування регулятора росту Ріверм значно збільшувався приріст врожайності, кількість та якість валової продукції, а це в свою чергу сприяло отриманню приросту чистого доходу.

Регулятор росту Ріверм можна рекомендувати для позако-реневого живлення плодоносних насаджень винограду в умовах Миколаївської області для підвищення продуктивності та якості врожаю.

Література:

1. Пустова О.Г. Розвиток виноградарства і виноробства на Півдні України / Пустова О.Г., Цокало О.О., Ткаченко Д.В. — Миколаїв : МДАУ, 2010. — 440 с.
2. Мананков М.К. Особенности адаптивной реакции виноградного растения в связи с применением регуляторов роста / О.П.Мананкова, Т.О. Брановицкая, С.В Байдилов // Проблемы формирования экологического мировоззрения: Труды Международной научно-практ. конф. — Симферополь : ТЭИ, 1998. — С. 163 — 164.
3. Чмелева С. И. Применение гиббереллина на семенных сортах / М.К. Мананков, Т.Ю. Макагонова, О.П. Мананкова // Виноградарство и виноделие. — 1996. — №1. — С. 38 — 42.